

ТРАДИЦИЈА

Прва колонија плетилџа у Кучеву

Удружење „Етно-мрежа”, у партнерству с **Наледом** одржало је још једну манифестацију обуке жена у изради народних рукотворина

Овај крај је већ 55 година и дом туристичко-културне манифестације, „Хомолски мотиви”

Путеви, стазе и макадамаи оковани непрегледним зеленим просторствима, мир, тишина који прекидају само распеване птице у пролеће, жубор река и потока. Тако се може описати пут ако кренете ка источној Србији.

Овај предео је и дом низа занимљивих обичаја, веровања и легенди, пећина, врела и водопада, али и заштићених локалитета, биљних и животињских врста. Ту вас лако могу освојити укуси традиционалних специјалитета, као што су хомолски сир и јагњетина, багремов мед, качмак од белог кукурузног брашна, као и специфичне ароме домаћих ракија и вина.

Али овај крај већ 55 година је и дом туристичко-културне манифестације, „Хомолски мотиви”, јединствене смотре изворног народног стваралаштва источне Србије. Од скромне смотре 1968. године, постала је једна од најстаријих манифестација те врсте у Србији, овековечена многим признањима и наградама. Локални ентузијастаи су је покренули с намером да се богатство народних обичаја, игре, песме, свирке, народних ношњи, прикаже на позорници и тако сачува од заборавља.

„Хомолски мотиви” су били инспирација Прве колоније плетилџа у Кучеву, која је овде недавно одржана. Посвећена је била техници плетења мотива с рукавица

Учеснице колоније стигле су из Лесковца, Панчева, Новог Пазара, Сремске Митровице, Кладова, Ваљева, Лознице

ПЛЕС НА ШТУЛАМА

Део традиције хомољског краја је и плес на штулама, стар око 200. Како је крај источне Србије богат рекама, људи су штуле користили за прелазак река, да би се оне током година нашле као део, односно реквизит традиционалних плесних игара.

ДОЗИВАЊЕ ПАСТИРА НА ХОМОЉСКИМ ПЛАНИНАМА

Део традиције којом се дичимо, а која се чува на Хомољским планинама јесте и свирање у бусим, или како би се на српском језику рекло дудук. То је дувачки инструмент који су некада давно свирали пастири док су чували стада оваца.

Своје умеће на овом инструменту, налик великом рогу, показао је Радомир Милић из околине Кучева. Он је један од малобројних који и данас знају да користе овај инструмент направљен од овчије коже. Радо и стрпљиво говори, док му осмех не силази с лица.

„Мене је деда научио овоме, то су пастири свирали да би се оглашавали док су по цео дан седели са својим стадом на пољанама и да би прекинули време. И свог сина сам научио да свира“, прича Радомир не кријући да му је драго што неке људе и данас занима како и шта он свира.

Колонија је била посвећена техници плетења мотива с рукавица и чарапа

и чарапа из овог краја, и на том захтевном задатку окупиле су се најбоље плетиле из разних крајева наше земље. Ова колонија у Кучеву одржана је у организацији удружење „Етно-мрежа“, у партнерству с **Наледом** и компанијом „Кока-Кола Србија“.

Циљ колоније је подршка запошљавању жена на селу, кроз израду пословних и дипломат-

ских поклона из Србије, али и дружење, размена искуства и усавања техника ручног рада, које многе жене брижљиво чувају од заборавља.

– Колонију организујемо у славу важних јубилеја који чувају наше наслеђе – 55. „Хомољски мотиви“, манифестација која слави наслеђе Хомоља, и 20. колонија „Етно-мре-

же“, која ове године обележава 20 година од оснивања у Новом Саду уз подршку УСАИД-а – рекла је **Виолета Јовановић**, председница „Етно-мреже“ и извршна директорка **Наледа**, истичући значај подршке неговању нематеријалног културног наслеђа и традиционалних знања које треба очувати и пренети наредним генерацијама.

Председник општине Кучево др Иван Рајић навео је да је у сржи „Хомољских мотива“ очување и преношење богатог културног наслеђа.

Док у тишини седи и плете у подножју Звишких планина, Снежана Илић из Ваљева каже да је од када зна за себе волела да време проводи уз ручни рад. Дошла је у колонију да упозна колегинице из Лесковца, Панчева, Новог Пазара, Сремске Митровице, Књажевца, Великог Градишта, Кладова, Ваљева, Лознице. За њу, прича, нема веће разбрибриге и боље терапије него кад узме конач или вуну и игле у руке.

– То сам наследила од мајке, уз њу сам свашта научила. Уз посао сам се одувек бавила ручним радом, а сада сам у пензији. Удружење домаћина Ваљево окупља жене које се баве различитим ручним радовима. Имале смо радњу с етно-производима који чувају нашу традицију. Сада смо се модернизовале и своје производе нудимо преко друштвених мрежа, има нас на интернету – каже у разговору за „Магазин“.

Снежана признаје да за њу нема веће среће него када зна да је нека од њених рукотворина завршила негде у белом свету: „Није све у новцу, срце ми је пуно када знам да неко цени мој рад.“

Текст и фотографије
Мариота Влаисављевић

ЗЛАТОНОСНА РЕКА ПЕК

Околина Кучева је и место где се најближе моћи доћи до обала златоносне реке Пек, једног од симбола ове варошице. Она има прилично миран ток од подножја планине Црни Врх све до самог Дунава у који се улива. Дуга је око 129 километара, а од доба древног Рима до данас, ова река буди пажњу, јер се у њеном басену могу наћи честице злата.

Иако је ризница њених токова отворена за све, за вађење злата из реке Пек ипак је потребна извесна вештина. Нажалост, само још неколико људи у околини зна да објасни како се на традиционалан начин злато испира од песка и вади из воде.

За овај подухват користи се једноставна дрвена посуда звана испитак. Да се из овог лова вратите с груменчићем злата, најважније је да имате веште и спретне руке.

